

Nuorisoseurat

Nuorisoseurat

3/2023

Syksy on täällä kaikissa väreissään

Kauniin kesän jälkeen syksy on saapunut. Paikallisilla nuorisoseuroilla on ollut saadun palautteen perusteella onnistunut kesä niin kesäteattereiden kuin muidenkin tapahtumien näkökulmasta. Katsomot ovat olleet täysiä ja ihmiset ovat palanneet yleisötapahtumiin. Se on positiivinen signaali siitä, että ihmiset ovat palanneet kulttuurin ja yhteisöllisyyden pariin.

Elämme jännittäviä aikoja, sillä olemme sen tosiasian äärellä, että vapaa sivistystyö sekä nuorisotyö vaativat puolustamista. Maamme hallitus uhkaa leikata rahoitusta toiminnasta, joka tukee ihmisten kriisinkestävyyttä ja toimivaa arkea. Harrastamisen merkitystä eri ikäisille ihmisille on siis korostettava entisestään ja tuotava positiivisia vaikutuksia esiin.

Syksyä värittää jo seuraavan toimintavuoden suunnittelu. Olemme saaneet kiitettävän paljon palautetta nuorisoseurakentältä siitä, mitä meiltä toivotaan, ja sen siivittämänä olemme laatineet suunnitelmia. Tänä vuonna nuorisoseuralaiset eri puolilla Suomea ovat myös kokoontuneet arvodialogeihin keskustelemaan siitä, mitä nuorisoseuralaisuus kullekin merkitsee nykypäivänä. Kokoamme dialogeista julkaisun, joka ilmestyy jouluksi.

Tässä vuoden kolmannessa Nuorisoseurat -lehdessä on jälleen tuhti ja monipuolinen paketti luettavaa: saamme muun muassa herkistyä **Satu Olkkosen** viisaista sanois-

ta liittyen kulttuurin harrastamisen moninaisiin merkityksiin, oppia uusista tuulista Knoppi-koulutuksissa, lukea kiinnostavasta opintovierailusta Portugaliin, kuulla kesäteatterin tarkoituksesta nykypäivänä sekä fiilistellä tulevia tapahtumiamme.

Toivon, että sinun syksysi on käynnistynyt mukavasti ja saat puuhata omassa harrastusryhmässäsi tai omassa nuorisoseurassasi juuri sen verran, kuin itse toivot. Mukaan ottaville ja osallistaville yhteisöille on kysyntää!

Annina Laaksonen

Pääsihteeri

Suomen Nuorisoseurat

Tässä lehdessä

Syksy on täällä kaikissa väreissään	2
Miten taideharrastus auttaa lapsia ja nuoria tulemaan nähdyksi ja kuulluksi?	4
30-vuotisjuhliaan viettävä Tanssimania esittelee kansantanssin ja -musiikin uudet tuulet ja teokset	5
Portugali on käsitöiden ja perinteiden maa – mitä voisimme tuoda sieltä nuorisoseuratoimintaan?	7
Nuorisoseurojen ohjaajakoulutus Knoppi polkuna opintoihin ja työelämään	9
Nuorisoseurat jakaa ensi vuonna uusia tunnustuksia – ehdota palkittavia	10
Etelä-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa kehitetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamistaitoja	11
Uusimaalaisten H-kiltalaisten virkistyspäivillä nautittiin Visavuoren kulttuurista	13
Surusanoma Toholammilta	15
Arvojen ohjaamaa toimintaa	16
Tanssiralli-katselmus tanssitaan ensi vuonna Tampereella	16
Frigg-yhtye Folklandiaan!	17
Kainuun vanhin nuorisoseura Sotkamossa tanssittaa suuria joukkoja	18
Onko kesäteatterille tilaa?	21
Nuori Kulttuuri On Air 2024 -festivaali: Nuorten taide- ja kulttuuriyhteisö yhdistää voimansa	23
Henkilöstöuutisia Nuorisoseuroissa	24
Paukkulan idea – Suomen Nuoriso-opisto kolmen eri rehtorin silmin	25
Turvallisempien tilojen periaatteiden ytimessä on dialogisuus	27
Harrastajateatterikesässä luotiin tulevaisuudenuskoa	29

Tekijät

Päätoimittaja

Annina Laaksonen

Toimitussihteeri

Essi Roisko

Toimituskunta

Hannu Ala-Sankola

Teija Nikkari

Riina Kylmälahti

Ville Laitinen

Minna Pasi

Henna Liiri-Turunen

Pasi Saarinen

Ulkoasu

Sini Padilha

Kannen kuva

Henna Liiri-Turunen

Nuorisoseurat

**Yhteisöjen tulevaisuutta
rakentamassa.**

Satu Olkkonen, kulttuurisen nuorisotyön palkinnon saaja. Kuva: Riikka Järvinen

Miten taideharrastus auttaa lapsia ja nuoria tulemaan nähdyksi ja kuulluksi?

Harrastamisen hyödyt ovat tulleet sitä enemmän tunnistetuksi ja tunnustetummaksi, mitä enemmän lasten ja nuorten yksinäisyyden tunne on yleistynyt samoin kuin antisosiaalinen käytös ja mielenterveyden ongelmat.

Miten kasvamista yhteiskunnan tasavertaiseksi jäseneksi tuetaan olematta yksinäinen ratsastaja tai maailman napa? Yhtä tärkeää on, miten oppia olemaan maailmassa vetäytymättä siitä? Näihin aikamme planetaarisiin joko tai -kysymyksiin vastaus voi hyvinkin olla harrastus.

Tiedämme yleisesti, että tieto yksin ei riitä muutokseen miltei missään asiassa. Tarvitaan kokemus.

Harrastamisen hyödyllisyydessä kysymys on siitä, mil-laisissa olosuhteissa lapset varttuvat, miten arki ja vapaa-aika voi olla mielekästä, sujuvaa ja suojaavaa arjen kuormittavuudesta, riskitekijöistä tai kriiseistä huolimatta. Mieluisassa harrastuksessa eletään sisäisistä

tai ulkoisista vaikeuksista huolimatta juuri nyt, ei vasta tulevaisuudessa.

” Harrastaminen auttaa elämään kasvamiseen itseensä liittyvien kiivaiden impulssien ja tunteiden kanssa.

Harrastaminen auttaa elämään kasvamiseen itseensä liittyvien kiivaiden impulssien ja tunteiden kanssa. Jos se on kivaa, siitä tulee hyvä mieli, se riittää. Identiteetin rakentumisen, itsenäistymisen ja kodista irtautumisen kannalta omaehtoinen ja tuettu harrastus on jokaisen nuoren moraalisubjektiksi kasvamisen oikeus. (Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2022 url.f/3dyT)

Taideharrastus on keskustelevaa toimintaa. Siinä koetellaan omien ajatusten kantavuutta, myös sitä mihin ulkomaailmalla on harvoin pääsy, vaikka nuori viihtyisi koulussa ja keskusteluyhteys vanhempiin olisi hyvä. Tai-

Yksityiskohta Punkaharjun Taidelaiturilla sijaitsevasta teoksesta Lahjakas Lapsi, Juhani Vuorensalmi, 1996. ►

deharrastukset ovat vertaisuuteen perustuvaa ja toiminnallista. Niiden hyödyt vertautuvat kansalaistaitoihin.

Taide tuottaa yhteiskuntaan tietoa sukupolven sisältä ja sukupolvien välille. (Liikkuva taiteen tieto 2023 [urly.fi/3dyU](https://www.urly.fi/3dyU))
Taide on myös tiedettä, koska kaikki tieteen saavutukset, mitä ei ole ollut, on vaatinut ensin kuvittelukykyä. Mielikuvittelu on taideharrastusten oleellista sisältöä.

Taideharrastuksessa sisäinen maailma kurkottuu muodon kautta ulkomailmaan. Siksi päinvastoin kuin usein luullaan, taide sopii erityisesti pohdiskelevien nuorten harrastukseksi. Taideteolla usein välitetään jotain siitä, millaista on olla maailmassa juuri nyt. Tekeminen ja osallisuus tekevät siitä toiveikasta.

Taideharrastuksessa muodon haltuun ottaminen on harjoittelun taitoa, joka kehittyy vähitellen ja heijastuu myöhempään arkitodellisuuteen, sinne mikä on aina ja kaikille tuntematon. Siksi taideharrastuksen hyödyn määrittelyssä kannattaa pikemminkin olla avoin ja utelias kuin tietävä ja tarkkarajainen.

Eihän musta tanssijaa tullu, mutta hyvä kunto autto mua sähkömieheks. Tanssin kautta koin olevani hyvä, vaikka en koulussa. Mulla riittää kunto rämpiä, mähän tanssin yli viis vuotta, vaikka paska keskiarvo olikin. (My Way -dokumenttiteatterin esitystaltioinnista, jonka teema oli toisen asteen opinpolut, Olkkonen 2016)

Taideharrastuksen tärkein palkinto on sosiaalinen palkinto, nähdyksi ja kuulluksi tuleminen kokemukseksi. Palkinto ei odota menestystarinoiden tulevaisuudessa, jossa ensin olisi oltava joku, jotain ja tultava joksikin. Nuoruus itsessään on arvokas. Se voi olla vaikeaa meille aikuisille, jotka etsimme ja ohjamme lastemme erityislahjak-

kuutta askeleen edellä, koska ajattelemme sen olevan velvollisuutemme. Meidän aikuisten vaikeus suhteessa nuoren kiinnostuksen kohteisiin on huonoimmillaan minälähtöinen, välinpitämätön tai moraalipaniikissa tavoitteita lataava rikkinäinen puhelin.

Harrastaminen on asenne, se on intoa, mielenkiintoa löytämiseen, tekemiseen, rakentamiseen, pohdiskeluun ja kaiken tämän ilmaisuun. Ketäpä se ei koskisi? Näistä aineksista on myös taideharrastukset tehty.

*Kirjoittaja
Satu Olkkonen,
Taideyliopiston tutkimusinstituutti*

Satu Olkkonen on pitkän linjan kulttuurisen nuorisotyön toimija. Hän työskentelee Taideyliopiston vierailevana tutkijana. Hänet palkittiin vuoden 2023 kulttuurisen nuorisotyön tunnustuspalkinnolla. Suomen Nuorisoseurat myöntävät palkinnon vuosittain ansioituneille kulttuurisen nuorisotyön toimijoille.

Tanssi

30-vuotisjuhliaan viettävä Tanssimania esittelee kansantanssin ja -musiikin uudet tuulet ja teokset

Tänä vuonna 30-vuotisjuhliaan viettävä kansantanssin ja kansanmusiikin konsertti- ja koulutus-tapahtuma Tanssimania järjestetään Tampereella 28.9.–1.10.2023. Tapahtuma esittelee kansantanssin ja -musiikin uusimmat tuulet ja teokset konserteissa eri puolilla Tampereen keskustaa. Luvassa on niin kansantanssin ja pelimannimusiikin perinteestä ammentavia teoksia kuin rajoja rikkovaa taiteidenvälistäkin ohjelmistoa. Tarjolla on myös monipuolista koulutustarjontaa huippuopettajien johdolla.

Uudet tanssiteokset ottavat kantaa ja tutkivat rituaalien voimaa

Myös kansantanssi voi ottaa kantaa! Kannanottotanssien monipuoliset esitykset käsittelevät niin ihmisen maapallolle aiheuttamaa uhkaa, työelämän kipukoh- tia kuin tekoaltaiden alle kotiseutunsa menettäneiden ihmisten tarinoita. Rituaalitanssit-konsertissa tutki- taan neljän pitkän linjan kansantanssiryhmän voimin erilaisten rituaalien merkitystä elämässämme. Sun- nuntain Päätöstanssit taas kokoaa yhteen runsaan kat- tauksen maamme kansantanssin pitkän linjan ryhmiä ja nousevia tekijöitä.

Tanssimanian ohjelmassa ovat tänä vuonna mukana muun muassa kansantanssiryhmät Hämmäys, Ison Tanhuujien Juntu, Kansantanssiyhtye PRO, Kimurant- ti, Kuohu, Motoran Vinhakat ja Rälläkkä, Ottoset, Ra- jan Nuorten Kimara, Ruuhkaryhmä, Siepakat, Sorokos- ka, Susirekka ja Vinkkarit. Konserttien tapahtumapaik- koina toimivat Tampereen konservatorion Pyynikkisa- li, Yo-talo, Hepokatti sekä Kulttuuritalo Laikku.

Polskajalka vipattaa iltaklubeilla

Tanssimanian iltaklubit saavat tanssijalan vipattamaan niin pelimannipoljennon, polskan kuin kansanmusiik- kiin yhdistetyn konemusiikinkin tahtiin. Asialla ovat yhtyeet Rällä ja Junna sekä Polskaparit Leija Lautama- ja & Pekko Käppi, Leija Lautamaja & Saana Kujala sekä Nooli-duo.

Kansantanssin salattuja kansioita ja pariyyhteyden tutkimusmatkailua

Tanssimanian laadukas koulutus- ja työpajatarjonta tar- joaa monipuolisia mahdollisuuksia itsensä kehittämi- seen. Työpajoissa voi perehtyä suomalaisen kansantans- siperinteen hämäräperäisempiin salattuihin kansioi- hin, paritanssin saloihin kontaktitangon avulla, kansan- musiikin ja lavatanssien väliin yhteyksiin tai Tempoa tenaviin aikuinen-lapsi -toimintaan. Luvassa on myös perinteinen Tanhujalostamo-seminaari otsikolla Eipäs omita! Tanssimanian yhteydessä järjestetään lisäksi 12–17-vuotiaille nuorille suunnattu DÄÄNS-tanssileiri.

Suomen Nuorisoseurat järjestää Tanssimanian vuoro- vuosin kesäkuussa järjestettävän Pispalan Sottiisin kans- sa. Tanssimania järjestetään yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa. Lue lisää: tanssimania.fi

*Kirjoittaja **Simo Ollila**, tiedottaja
Kuva **Carita Berg***

Pó de Vir a Ser -kiviveistämö toimii entisen teurastamon tiloissa Évorassa.

Portugali on käsitöiden ja perinteiden maa – mitä voisimme tuoda sieltä nuorisoseuratoimintaan?

RYouCult eli Rural Youth Culture on Etelä-Tanskan yliopiston hallinnoima Erasmus+ -hanke, joka tutkii maaseutunuorten mahdollisuuksia osallistua kulttuuri- ja taideharrastusten pariin maaseudulla tai haja-asutusalueella Suomessa, Tanskassa ja Portugalissa. Suomesta hankepartnerina toimii Jyväskylän yliopisto, Tanskasta Etelä-Tanskan yliopisto ja Portugalista Lissabonin yliopisto.

Hankkeen tavoitteena on rakentaa koulutus, jolla kulttuurialan ammattilaiset voivat vastata maaseutunuorten sekä nuorten taiteilijoiden ja käsityöläisten tarpeisiin edistää kulttuurin ja taiteen mahdollistamista maaseudulla.

Nuorisoseuroilta hankkeen tutkimusryhmässä ovat mukana kulttuurisen nuorisotyön suunnittelija **Johanna Hurme** ja projektityöntekijä **Riikka Järvinen**. Jyväskylän yliopiston kulttuuripolitiikan professori **Miikka Pyykösen** ja yliopistonopettaja **Kaisu Kumpulaisen** lisäksi mukana on kattava joukko keskisuomalaisia taiteilijoita ja muita kulttuurin parissa työskenteleviä henkilöitä sekä julkiselta että kolmannelta sektorilta.

Hanke yhdistää taidealan ammattilaisia sekä paikallisesti että kansainvälisesti

Vuosina 2023–2024 toimiva hanke on sisältänyt keskisuomalaisten tutkimusryhmäläisten vierailuja pohjoisessa Keski-Suomessa kuten Kannonkoskella, Pihtiputaalla ja Viitasaarella. Vierailujen aiheena ovat olleet muun muassa nuorten osallistaminen, maaseutualueiden haasteet ja mahdollisuudet sekä yhteisöön kuulumisen ja identiteettiin liittyvät kysymykset. Näitä teemoja käsitellään tutkimusryhmäläisten kesken esimerkitapausten, tutkimusten ja ryhmäkeskustelujen avulla.

Hankkeeseen kuuluu myös opintomatka kussakin partnerimaassa. Kesäkuun 2023 alussa Tanskan ja Suomen ryhmät vierailivat Portugalissa, Alentejon maakunnassa sijaitsevassa historiallisessa Évoran kaupungissa, joka on tunnettu muun muassa korkin, viinin ja oliiviöljyn tuottajana sekä Unescon maailmanperintökohteena. Suomesta mukana oli yhdeksän henkilöä. Opintomatkat ovat kolmipäiväisiä ja koostuvat ennalta määriteltujen teemojen mukaisista vierailuista, ryhmäkeskusteluista ja kehittämistöistä. Portugalin opintomatkan aiheena olivat käsityö, perinteet ja taiteilijuus maaseudulla erityisesti nuorten taiteilijoiden ja käsityöläisten näkökulmasta.

Vierailuja tehtiin kolmen päivän aikana muun muassa Évoran historiallisiin kohteisiin, Pó de Vir a Ser -kiviveistämöön, Montemor-o-Velho monitaideresidenssiin ja Arraiolosin mattomuseoon. Kokonaisuus antoi konkreettisen kuvan siitä millaisissa tiloissa ja minkälaisin käytännöin käsitöitä ja taidetta tehdään, ja kuinka perinteet näkyvät nykypäivässä.

Johanna Hurme pohtii vierailuja kiviveistämössä ja monitaideresidenssissä seuraavasti:

“Molemmissa kohteissa tärkeänä tulokulmana olivat alueen lapset ja nuoret, koska kunta tuki rahallisesti näitä kohteita sillä ehdolla, että nämä ikäryhmät huomioidaisiin toiminnassa. Kivenveistämöllä hyödynnettiin kivenveistoa nuorten mielenterveystyössä. Nuorille oli tarjolla terapiapalveluja viikoittain leirijaksojen yhteydessä ja taiteen kautta päästiin keskustelemaan nuorten elämässä meneillään olevista aiheista. Omistaja puhui tästä työstä Mental Experimental Work -nimellä. Työ antoi paljon pohdittavaa siihen, miten puhumme Suomessa mielenterveystyöstä. Luostarissa taas koin ymmärrystä siitä, kuinka eri taiteenlajien ammattilaisten yhteen tuleminen voi luoda uudenlaisia taiteenmuotoja, miten kiertotaloutta voidaan hyödyntää paremmin residenssitoiminnassa ja miten lapsia ja nuoria innostetaan tutustumaan eri taiteenlajeihin.”

Riikka Järvinen puolestaan pohtii vierailujen aikana ja paikallisten kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta rakenteita taiteen ja kulttuurin mahdollistamisessa:

”Keskusteluissa tanskalaisten ja suomalaisten välillä huomasimme yhteneväisiä pohjoismaalaisia rakenteita ja rahoituskanavia, mutta Portugalissa vastaavia rakenteita ei välttämättä ollut. Siitä syystä jäikin kiinnostamaan millä keinoin portugalilaiset ovat onnistuneet luomaan tiloja ja keskuksia, joissa taidetta ja kulttuuria pääsee kokemaan ja tekemään. Taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutukset on kuitenkin tunnistettu yhteneväisiksi maasta riippumatta, joten niiden mahdollistamisen väylistä olisi tärkeää käydä vielä enemmän keskustelua.”

Kuinka voimme hyödyntää kokemusta nuorisoseuratoiminnassa?

Hurme ja Järvinen pohtivat, että nuorisoseuroissa voitaisiin nostaa entistä suurempaan arvoon erilaisia käden- ja perinnetaitoja, jotka liittyvät seuroissa kukoistavaan kansanperinteeseen. Lisäksi nuorisoseurantalojen ja muiden tilojen käytettävyys mietittyvät.

”Miten kansantanssi ja -musiikki, kesä- ja harrastajateatteri sekä tapahtumat näkyisivät kulttuurimatkailukohteina paremmin valtakunnallisessa viestinnässä? Mil-

Vasemmalla projektityöntekijä Riikka Järvinen ja kulttuurisen nuorisotyön suunnittelija Johanna Hurme.

laisia kohteita voisi esittää muista maista tuleville kulttuuri- ja taidealan ammattilaisille? Itse nuorisoseurojen talot ovat jo kulttuurihistoriallisia kohteita.”

Hurmeelle Portugalin matka antoi inspiraatiota pienillä rahoituksilla toteutettavista taide- ja kulttuuritoiminnan malleista, joilla tuettiin maaseutunuorten kulttuuri- ja taideharrastamista. Erityisesti paikallinen residenssityöskentely herätti ajatuksia. ”Huomionarvoista oli, että taiteilijat, jotka hakeutuivat eri puolilta Eurooppaa residensseihin näihin paikkoihin saivat oman taiteensa tekemisen lisäksi jakaa osaamistaan paikallisille nuorille ja lapsille.”

Suomessa residenssityöskentelyjaksojen mahdollisuuksia ei vielä hyödynnetä samalla tavalla pienten paikkakuntien harrastusmahdollisuuksia tukemiseen. ”Olisiko nuorisoseurantaloilla mahdollisuutta rakentaa tällaista residenssitoimintaa tulevaisuudessa taiteilijoille ja yhdistää harrastustoiminta tämän kautta taloille uudella twistillä?” Hurme miettii.

Järviselle kokemuksesta jäi mieleen hylättyjen tilojen uudelleen käyttö. ”Portugalilaiset olivat saaneet hylätyistä tai käytöstä poistetuista tiloista yhteistyön avulla virkeitä ja aktiivisia taiteen ja kulttuurin kokemuksen paikkoja. Suomessa yhdeksi uudeksi teemaksi on viime vuosina noussut purkutaide, jossa taiteilijat hyödyntävät purettavia rakennuksia ja muita hukkatiloja taiteen tekemisen ja kokemuksen paikoiksi. Tällaiset uudenlaiset osallistamisen tavat jäivät itseäni kiinnostamaan ja toivoisin niistäkin syntyvän lisää keskustelua. Toivon, että pääsemme jatkamaan pohdintoja tulevilla opintomatkailuilla Tanskassa ja Suomessa.”

*Kirjoittajat
Riikka Järvinen ja Johanna Hurme*

Saimaan vuoden 2022 Knopilta valmistuneet.

Nuorisoseurojen ohjaajakoulutus Knoppi polkuna opintoihin ja työelämään

KIRJOITTAJA **MINNA PASI**

Nuorisoseurojen oma ohjaajakoulutus Knoppi on tarkoitettu ensimmäiseksi ohjaajakoulutukseksi kaikille yli 13-vuotiaille ohjaajuudesta kiinnostuneille. Knoppi Pro on suunnattu aikuisille, jotka ohjaavat lapsia ja nuoria, toimivat seuransa ohjaajavastaavina tai vastaavat lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämisestä.

Jos alueella ei vielä järjestetä Knoppia, aluetoimiston tai keskusseuran työntekijät auttavat asiassa. Knoppi kuuluu Nuorisoseurojen perustehtäviin, ja vuoden 2023 aikana useita uusia Knoppi-kouluttajia on saatu Training for trainers -ohjaajahankkeen kautta.

”Knoppi-kouluttajat henkivät nuorisoseuralaisuutta sitoutuen järjestön arvoihin ja toimintaperiaatteisiin. Kouluttajalla saa olla erilaisia vahvuuksia, mutta hänen tulee arvostaa moninaista nuorisoseuratoimintaa,” kertoo kouluttajia kouluttava **Pirita Laiho**.

Koulutukseen osallistujille pyritään luomaan samankaltainen tila, kuin ohjaajana ryhmässä toimiessa. Tätä Laiho kutsuu piilo-opetussuunnitelmaksi. ”Ohjaajuutta opitaan käytännön kautta ryhmätoimintana, toisilta

leikki-ideoita saaden ja opetustilanteista vinkkejä ammentaen.”

Knopin kautta opintoihin buustia ja jopa työpaikka nuorisoseuroissa

Knoppi on laajuudeltaan 6 osaamispistettä tai 5 opintopistettä. Osaamispisteinä Knoppia voi hyödyntää toiseen asteen opinnoissa ja opintopisteinä koulutus antaa pontta jopa korkeakouluopintoihin. Nykyään Knoppi-koulutetut saavat koulutuksesta sähköisen osaamismerkin, jonka aiemmin koulutuksen suorittaneet voivat hakea jälkikäteen. Osaamismerkki toimii oivana apuna työpaikkaan tai opintoihin hakeutuessa. Uusimpana Knopin mahdollisuutena on merkintä opintopolkuun, jonne peruskoulujen, toisen asteen opintojen ja korkeakouluopintojen suoritukset kertyvät.

Knoppi-kouluttajakoulutuksessa ryhmän toimivuus testauksessa.

Tuore Knoppi-kouluttaja **Sohvi Vanhatalo** sai toiminnan kautta ensimmäisen työpaikkansa nuorisoseuroissa ohjaajana. ”Siitä saatua osaamista olen voinut hyödyntää sosionomin opinnoissa. Nyt olen päässyt myös itse kouluttautumaan Knoppi-kouluttajaksi.”

Vanhatalo kokee Knoppi-koulutuksen ensimmäiseksi askeleeksi harrastajasta kohti nuorisoseuralaisuutta. Koulutuksen myötä järjestömaailma avautui. ”Ohjaajuus toi paljon enemmän merkityksellisyyttä harrastamiseen. Sain jakaa oppimaani muille. Etenkin nuorena oli tärkeää saada arvostusta omasta osaamisesta.”

Knopin jälkeen uusia työmahdollisuuksia kerho- ja leiriohjaajana saanut lukiolainen Morgan Lindström ei alkuun ollut vakuuttunut koulutuksen tarpeellisuudesta. ”En ollut Knoppi-koulutuksesta aluksi kovin innoissani, koska koin olevani tarpeeksi pätevä aikaisemmilla ohjauskokemuksillani ohjaamaan samoissa piireissä ilman erillistä koulutusta. Yllätyin kuitenkin koulutuk-

sen sisällöstä, ja siitä, että eniten koulutuksessa painotettiin omaa ymmärrystä ja ohjaajaosaamista.”

Lindströmin koulutuspäiviin kuului paljon leikkimistä, luovaa pohdintaa, naurua sekä ilmaisullisia harjoitteita. ”Olin katunut Knopista jättäytymistä – knoppi on niin paljon enemmän – hauskanpitoa, vertaisoppimista sekä luovan osaamisen kartuttamista. Knoppi on ollut pitkällä ohjaajapolullani kaikista rentouttavista ja hauskin ohjaajakoulutus, johon olen osallistunut, ja siksi sen merkitys on myös suuri.”

Lindström kannustaa vielä muitakin. ”Lähde säkin Knoppiin, sinä osaava ja taitava ohjaaja. Lupaen, ettei se ole sitä, mitä luulet!”

Lisätietoa nuorisoseurat.fi/ohjaajalle/knoppi/

trainingfortrainers.nuorisoseurat.fi

nuorisoseurat.fi/jasenseuroille/osaamismerkkit-ja-osaamisen-tunnistaminen/

Ilmoittautuminen koulutuksiin tapahtuu Nuorisoseurojen tapahtumakalenterin kautta:

nuorisoseurarekisteri.fi/Tapahtumat/tapahtumakalenteri.aspx

Tulossa olevat Knoppi-koulutukset

Lounais-Suomi alkaen 16.-17.9.2023
Keski-Pohjanmaa alkaen 16.-17.9.2023
Etelä-Pohjanmaa alkaen 23.-24.9.2023
Kainuu alkaen 7.-8.10.2023
Etelä-Suomi alkaen 2.-3.12.2023
Saimaa alkaen 20.-21.1.2024

Knoppi Pro -koulutus aikuisille

Verkossa alkaen 13.9.2023

Järjestö

Nuorisoseurat jakaa ensi vuonna uusia tunnustuksia – ehdota palkittavia

KIRJOITTAJA HANNU ALA-SANKOLA KUVITUS SUVI LEHTINEN

Suomen Nuorisoseurat palkitsee vuosittain ansiotuneita henkilöitä, jäsenyhdistyksiä ja toimintoja valtakunnallisilla tunnustuksilla. Vuosikymmeniä jatkunut perinne muuttuu vuonna 2024, kun nykyisten kuuden palkintokategorian lisäksi jaetaan kaksi uutta tunnustusta.

Vuoden Nuoreksi Nuorisoseuralaiseksi voidaan valita nuori (alle 29-vuotias) henkilö, joka on toiminut nuorisoseurajärjestössä erityiden ansiokkaasti ja tuloksellisesti paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti.

Vuoden vastuullisuusteko jaetaan vuoden 2023 aikana toteutetusta vastuullisuusteosta. Vastuullisuusteko voi liittyä ympäristön, yhteisöön tai laajemmin yhteiskuntaan. Teko voi olla pienikin, mutta sillä on selkeä ja aiempaa kestävämpi vaikutus toimintaan. Palkinto myönnetään teosta, joten toteuttaja voi olla nuorisoseura tai esimerkiksi yksittäinen harrastusryhmä.

Palkintokategorioina jatkavat edelleen:

- » Vuoden Nuorisoseura
- » Vuoden Nuorisoseuralainen
- » Vuoden Ohjaajat
- » Vuoden Hermanni/Hermanska
- » Vuoden Tanssiteko
- » Vuoden Teatteriteko

Kaikkiin palkintoihin on esitysoikeus Nuorisoseurojen jäsenillä ja jäsenyhdistyksillä. Esitykset palkittavista tehdään liiton nettisivuilla olevalla lomakkeella 12.11.2023 mennessä.

nuorisoseurat.fi/vuoden-tunnustukset-ehdota-nyt/

Suomen Nuorisoseurojen hallitus päättää palkittavista ja tunnustukset jaetaan eri tilaisuuksissa alkuvuoden aikana. Vuoden Tanssiteko ja Vuoden Ohjaajat palkitaan Folklandia -risteilyllä, Vuoden Nuorisoseura, Vuoden Nuorisoseuralainen sekä uudet palkinnot Vuoden Nuori Nuorisoseuralainen ja Vuoden vastuullisuusteko palkitaan Nuorisoseurapäivän pääjuhlassa Marianpäivän viikonloppuna maaliskuussa. Vuoden Hermanni/Hermanska nimetään perinteisesti valtakunnallisilla H-kiltapäivillä ja Vuoden teatteriteko Ramppikuume-tapahtumassa.

Hankkeet

Nuorille on järjestetty erilaisia teemallisia nuorten iltoja, mutta myös nuoret ovat itse päässeet suunnittelemaan ja toteuttamaan juuri itselle mieluista toimintaa. ▲

Etelä-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa kehitetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamistaitoja

Suomen Nuorisoseuroilla on käynnissä kaksi paikallista nuorten osallisuushanketta, toinen Etelä-Suomen alueella ja toinen Pohjois-Karjalassa. Vintiöstä vaikuttajaksi, murkusta muutoksentehtäväksi -ohjelmassa on käynnissä jo toinen toimintavuosi Etelä-Suomen alueella, kun taas Osallistavaa vaikuttamista – nuorten paikalliset vaikuttajapolut –toiminta on startannut Pohjois-Karjalassa kuluvana vuonna.

Pohjois-Karjalan toiminta on saanut innoituksensa Etelä-Suomen Vintiö-hankeesta, jonka vuoksi tavoitteet ovat molemmissa samankaltaiset. Ensisijaisina tavoitteina on nuorten vaikuttamisosaamisen ja nuorten osallisuuden lisääminen paikallisissa nuorisoseuroissa. Lisäksi tavoitteina on nuorisoseurojen vahvan osallisuusosaamisen levittäminen paikallisseuroihin ja kuntayhteistyön vahvistaminen nuorisotoiminnan saralla.

Vintiöstä vaikuttajaksi, murkusta muutoksentehtäväksi / Etelä-Suomi

- » **Hankeaika:** 1.5.2022–30.4.2024
- » **Mukana olevat seurat:** Kerkkoon ns, Pornaisten pohjoinen ns, Pukkilan ns, Mallusjoen ns, Villähteen ns, Huuvarin-Särkijärven ns (2. kaudella), Juornaankylän ns (2. kaudella)
- » **Rahoittaja:** Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- » **Budjetti:** 88 888 €
- » Projektikoordinaattori 100 %

Osallistavaa vaikuttamista – nuorten paikalliset vaikuttajapolut / Pohjois-Karjala

- » **Hankeaika:** 1.1.–31.12.2023
- » **Mukana olevat seurat:** Akkalan-Jouhkolan ns, Kesälahden ns, Rasivaaran ns
- » **Rahoittaja:** Itä-Suomen aluehallintovirasto
- » **Budjetti:** 27 777 €
- » Projektikoordinaattori 50 %

Uutta toimintaa luodaan yhdessä nuorten kanssa

Hankkeiden ensimmäisinä toimenpiteinä on ollut alueella asuvien nuorien löytäminen ja kontaktointi. Yhdessä nuorten kanssa jokaiseen seuraan on perustettu nuorten ryhmät, joissa ideoidaan, kehitetään ja toteutetaan uudenlaista toimintaa paikallisesti. Nuorten kanssa ideoinnissa on hyödynnetty monipuolisesti erilaisia menetelmiä, kuten pelillisyyttä, erilaisia äänestyksiä ja yhteisiä keskusteluja.

Yhteistyön tekeminen alueiden nuorisopalveluiden ja muiden järjestöjen kanssa on myös merkittävä osa kumppaakin ohjelmaa. Yhteistyötä on tehty mm. viestinnän, ideoidun toiminnan rahoituksen ja nuorten tavoittamisen näkökulmista. Nuorten osallisuusosaamisen kartoittamisen ja kehittämisen lisäksi myös paikallisten seurojen vapaaehtoisina toimivien aikuisten kanssa on tehty vahvaa yhteistyötä ja näiden aikuisten rooli nuorten toiminnan mahdollistajina on ollut merkittävä. Pitkäaikaisena tavoitteena on saada nuorten toiminta juurtumaan pysyväksi osaksi seurojen muuta toimintaa.

Molemmissa hankkeissa toiminta on lähtenyt suunnitellusti käyntiin. Nuoria on tavoitettu ja uudenlaisia toimintoja sekä erilaisia osaamistaitoja on kartutettu matkan varrella. Nuoret ovat suunnitelleet ja järjestäneet erilaisia teemailtoja ja tapahtumia, kuten toiminnallisia peli-iltoja, pakuhuonepelejä ja ulkotapahtumia. Lisäksi nuoret ovat kirjoittaneet kuntalaisaloitteita heille tärkeiden harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi. Toiminnassa on ollut mukana aktiivisia nuoria alusta asti, ja toiminnan kehittyessä joukkoon on löytänyt myös uusia nuoria.

Yhteistyöllä onnistumisia

Onnistumisia on koettu myös yhteistyökumppanuukseen saralla etenkin niillä paikkakunnilla, joissa ei ole erillistä nuorten toimintaa nuorisoseurassa. Yhteistyö kunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa on auttanut ta-

voittamaan nuoria ja muut yhteistyökumppanuudet ovat mahdollistaneet nuorten tapaamisia heille tutuissa ympäristöissä. Samalla paikkakunnan nuoret saavat enemmän heille suunnattua toimintaa, joka etenkin pienissä kunnissa voi olla joskus muutamien nuokari-iltojen varassa.

On myös mainittava paikalliset nuorisovaltuustot, joissa toimivia nuoria on saatu toimintaan mukaan. Toiminnan kautta voimme kannustaa nuoria osallistumaan laajemminkin paikalliseen ja alueelliseen vaikuttamistoimintaan esimerkiksi nuorisovaltuustojen kautta.

Paikalliset mediat ovat olleet kiinnostuneita toiminnasta ja esimerkiksi Rääkkylän nuoret ovat päässeet kertomaan ajatuksistaan paikallislehteen. Innostava toiminta ja vastaanottavaiset seurat mahdollistavat myös uudenlaisen toiminnan suunnittelun. Syksyllä 2023 aloitetaan nuorisovaihdon suunnittelu yhdessä paikallis-seuran ja nuorten kanssa.

Kirjoittajat

Laura Anttila, Projektikoordinaattori
Sini Korhonen, Projektikoordinaattori

H-kilta

Uusimaalaisten H-kiltalaisten virkistyspäivillä nautittiin Visavuoren kulttuurista

Eräänä heinäkuun lopun heleänä torstaina uusimaalaiset H-kiltalaiset ystävineen viettivät virkistyspäivää Hopealinjan Silver Star-aluksella matkalla Hämeenlinnasta Valkeakosken Visavuoreen. Yhteiselle matkalle lähdettiin jo aiemmin aamulla Pukkilan Nuorisoseurantalon pihasta.

Maisema alukselta veti runolliseksi. Vanajaveden pinta oli tyyni, aurinko kimalteli ja laineet lipplattelivat hiljalleen. Ensimmäiseksi ohitimme keskiaikaisen Hämeen linnan, jonka mahtipontiset tiilirakennukset sijaitsevat aivan Vanajaveden rannassa. Seuraavaksi ohitsemme meni Aulanko, pian näkyi jo Hattulan vanha kirkko ja

Lepaan puutarhamaisemat, Sääksmäen upea silta sekä Visavuori. Näin kerrottuna matka meni hujauksessa, mutta todellisuudessa se kesti kolme tuntia. Onneksi tämän kaiken näki uudelleen paluumatkalla.

Visavuori oli retkemme käännekohta. Vanajaveden etelärannalla Sääksmäen Tarttilassa sijaitseva Visavuori on kuvanveistäjä Emil Wikströmin entinen taiteilijakoti ja ateljee.

Wikström suunnitteli ja toteutti kansallisromanttisen rakennuksen vuosina 1893–1912. Ensimmäinen koti ja ateljee rakennettiin vuosina 1893–94. Siinä koti ja työti-

Hämeen linna oli retken osallistujille kiinnostava kuvauskohde.

lat sijaitsivat saman katon alla. Tämä karjalaishenkinen hirsilinna kuitenkin tuhoutui tulipalossa vuonna 1896.

Uusissa suunnitelmissa Wikström päätti rakennuttaa kodin ja työtilat eri rakennuksiin. Nykyinen asuinrakennus valmistui vuonna 1902 ja ateljeerakennus vuotta myöhemmin. Keskiäikaista jugendia henkivä ateljeerakennus on kuin pieni linna. Rakennukseen kuului Suomen ensimmäisen pronssivalimon lisäksi Wikströmin harrastuksiin liittyvät pimiö ja tähtitorni. Wikström harasti myös puutarhanhoitoa ja musiikkia, joten vuoden 1912 laajennuksessa rakennukseen lisättiin talvipuutarha ja parvi veljensä rakentamia urkuja varten.

Emil Wikström kohosi nopeasti Suomen käytetyimmäksi kuvanveistäjäksi. Hänen taiteensa sai inspiraationsa ajan hengen mukaisesti oman maan kulttuuriperinnöstä ja etenkin kansanrunoudesta. Wikströmin tunnettuja töitä ovat Säätytalon päätykolmio, Lönnrotin ja Snel-

mannin muistomerkit, Kansallismuseon graniittikarhu sekä Helsingin rautatieaseman lyhdynkantajat.

Visavuoresta löytyy myös Suomen hauskin museo – Kari-paviljonki, jossa on esillä pilapiirtäjä Kari Suomalaisen töitä

”Joka aamu, kun mä herään, mä ihmettelen kuinka taitava mä oon”, sanoi Suomalainen kerran, joka ei vaimonsa Lippe Suomalaisen mukaan ollut mikään vaatimaton mies. Suomalaisen omanarvontunto ei ollut vailla pohjaa, sillä hän oli ja on edelleen Suomen tunnetuin pilapiirtäjä.

Suomalainen ajautui lehtimaailmaan sodan jälkeen. Ensimmäiset julkaistut pilapiirroksot kuvittivat Arijoutsin pakinoita. Hän toimi 40-vuoden ajan Helsingin sanomien pilapiirtäjänä, jossa hänen ensimmäinen piirroksensa julkaistiin 31.12.1950.

11.09.1964

Suomalainen oli suomalaisen pilapiirroskulttuurin edelläkävijä ja hänen tyyliinsä on saanut Suomessa runsaasti jäljittelijöitä. Hän tarttui piirroksissaan ajankohtaisiin aiheisiin ja politiikkaan. Poliitikkojen lisäksi kuvissa elivät eri kansanryhmien edustajat, myös Suomalaisen omakuva, pieni mustahattuinen ukko.

Kari-paviljongissa järjestetään vaihtuvia näyttelyitä. Yläkerran näyttelytilassa on esillä Suomalaisen pilapiirrosnäyttely, joka vaihdetaan eri teemojen mukaisesti aika ajoin. Visavuoren kokoelmissa on yli 8000 Suomalaisen piirrosta. Alakerran näyttelytilassa järjestetään sekä omien kokoelmien että vierailevien taiteilijoiden näyttelyitä.

Miksi Kari-paviljonki on juuri Visavuorella? Syy saat olla siinä, että Suomalainen oli Emil Wikströmin Estelle -tyttären poika.

Visavuoren museosäätiö perustettiin vuonna 1966. Wikströmin perikunta lahjoitti taideteokset sekä rakennukset irtaimistoineen museosäätiölle. Yleisölle Visavuori avattiin vuonna 1967.

Kaikki mitä Visavuorella ja laivamatkoilla mennessä nähtiin ja koettiin, täytyy kokea itse. Sanat eivät riitä kertomaan kaikkea, kuvat kuitenkin jonkin verran. Tätäkin retkipäivää muistellaan vielä pitkään!

*Kirjoittaja **Maisa Selimäki***

H-killat ovat hermanneista ja hermanskoista koostuvia, nuorisoseuraveteraanien ryhmittymiä. Kiltaja löytyy eri puolilta Suomea.

In memoriam

Surusanoma Toholammilta

Kesän kauniina päivänä, heinäkuun alussa, meidät saavutti surusanoma Toholammilta. Valtakunnallisen H-kiltaneuvoston monivuotinen jäsen Aulis Kopsala oli saavuttanut maallisen matkansa pääteypysäkin 81-vuotiaana.

Aulis oli aktiivinen ja asialleen omistautunut nuorisoseuralainen koko ikänsä. Viimeinen yhteinen tapaamisemme oli vuotuisilla H-kiltapäivillä Eurajoella huhtikuussa.

Aulis siunattiin viimeiselle matkalleen 30.7. Toholamminkirkossa.

Valtakunnallinen H-kiltaneuvosto ottaa osaa omaisten ja ystävien suruun ja muistelee lämmöllä ja kunnioittaen Aulista.

*Kirjoittaja **Maisa Selimäki***

Arvojen ohjaamaa toimintaa

Osallisuus, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys ja moninaisuus. Täytyy sanoa, että nuorisoseuralaiset ovat olleet kaukaa viisaita valitessaan näin mainiot arvot toiminnan pohjaksi. Ilman vankkaa arvopohjaa mikään yhteisö ei selviä maailman mullistusten läpi.

Nuorisoseuraliike on ennen kaikkea arvoyhteisö, jonka toiminta kentällä on hämmästyttävän monipuolista ja jäsenistö kaiken ikäistä. Arvot ovat se liima, joka pitää meidät yhdessä.

Järjestön hallinnossa meidän täytyy pitää huoli, että pysymme ajan hermolla, mutta liikumme arvot edellä. Viime aikoina on ollut inflaatiota taloudessa, mutta myös arvot ovat nähdäkseni nyky-yhteiskunnassa vähintäänkin inflaatoriskin alla.

Nuorisoseurojen asema aktiivisena kansalaisyhteiskunnan toimijana tuo meille vastuuta toimia arvojemme mukaan. Nuorisoseuralaiset antoivat tämän tehtävän järjestölle uuden strategian muodossa nuorisoseurakokouksessa vuonna 2021. Tämä tehtävä on varmasti erittäin mieluinen niin koko henkilöstölle kuin hallitukselle.

Syyskausi on starttaamassa nuorisoseuroissa ympäri Suomen. Se tarkoittaa kalenterisulkeisia, ystävien näkemistä, uusia kohtaamisia, esiintymisjännitystä, höntäämistä, johtokunnan kokouksia, talkoita ja niin paljon muuta. Edessä on siis todellakin tekemisen riemua!

Oikein mukavaa syyskautta kaikille nuorisoseuralaisille!

*Kirjoittaja
Hannu Harmaala,
hallituksen varapuheenjohtaja*

Tanssi

Tanssiralli-katselmus tanssitaan ensi vuonna Tampereella

KIRJOITTAJA TEIJA NIKKARI

Lasten ja nuorten kansantanssiryhmien Tanssiralli-katselmus järjestetään ensi vuonna osana Pispalan Sottiisi-tapahtumaa Tampereella 12.-16.6.2024. Tanssiralli on Suomen Nuorisoseurojen järjestämä valtakunnallinen katselmus, jonka tarkoituksena on aktivoita ryhmiä kehittämään harrastustoimintaansa. Lisäksi tavoitteena on tanssi- ja esiintymistaitojen kehittäminen arviointiraadin antaman palautteen pohjalta.

Perinteisesti katselmus on järjestetty joka toinen vuosi, mutta koronapandemiasta johtuen aikatauluun on tullut muutoksia. Nyt katselmusten väliin jää vain yksi vuosi, sillä edellinen Tanssiralli järjestettiin tämän vuoden kesäkuussa Lappeenrannassa Kalenat-tapahtuman yhteydessä.

Muutoksella halutaan tukea erityisesti lasten ja nuorten harrastamista, joka on koronan jälkeen ollut paikoin

haasteellista saada uudelleen käyntiin. Tanssiralliin ja Pispalan Sottiisiin osallistuminen toimivat hyvin myös selkeänä päämääränä toimintavuodelle.

Tanssiralli-katselmus on usein vuorotellut aikuisten kansantanssiryhmien Tanssimylly-katselmuksen kanssa eri vuosina. Edellinen Tanssimylly järjestettiin vuonna 2022 ja seuraavan kerran se on suunniteltu toteutettavaksi keväällä 2025. Tällä vuorottelulla kokonaisuus tapahtumien ja katselmusten osalta on parhaiten toteutettavissa niin harrastajien kuin järjestökin kannalta.

Kuva Essi Roisko

▼ Lahden Tanhuujien Tanhutatit-ryhmä osallistui Tanssiralli-katselmukseen kesällä 2023 Kalenat-tapahtumassa Lappeenrannassa.

Tapahtumat

Frigg-yhtye Folklandiaan!

Suomen suurin folkloren talvitapahtuma, kansantanssi- ja kansanmusiikkifestivaali Folklandia järjestetään 12.-13.1.2024 Baltic Princess -laivalla. Folklandian ohjelmistoa tähdittävät niin folkin eturivin artistit, kansantanssin huiput kuin maamme kokeneet ruohonjuuritason folk-harrastajatkin. Parille tuhannelle risteilyvieraille on tiedossa kiihkeänä sykkivä livemusiikki- ja tanssielämys usean sadan esiintyjän voimin.

Hyttipaikka kannattaa varata Folklandialle nyt, sillä paikkoja on saatavissa rajoitetusti. mt.fi/lomat/folklandia-baltic-princess/

Folklandia-risteilyn musiikkiohjelmisto täyttyy tuttuun tapaan kotimaisen ja pohjoismaisen folkin ajankohtaisimmista ja kiinnostavimmista esiintyjänimistä. Yhtenä pääesiintyjänä nähdään suomalaisen kansanmusiikin superyhtye Frigg! Risteilyn koko ohjelmisto julkaistaan marraskuussa.

Frigg on yksi Suomen kansainvälisesti menestyneimmistä kansanmusiikkiryhdyistä. Kaustiselta lähtöisin olevan kokoonpanon takana on yli kahden vuosikymmenen ura, jonka varrelle mahtuu muun muassa lähes tusina loistavia arvioita kerännyttä pitkäsoittoa ja noin

tuhat keikkaa yli kolmessakymmenessä maassa. Yhtye on esiintynyt käytännössä kaikilla maailman merkittävillä folk- ja maailmanmusiikkifestivaaleilla. Pohjoismaista kansanmusiikkiperinnettä ja americanaa omaperäisellä tavalla yhdistelevän Friggin musiikki on vauhdikasta, viihdyttävää ja virtuoosista. Pitkästä urastaan

huolimatta Friggin seitsemän jäsenen palo esiintymiseen ja musiikin tekemiseen on entisellään.

folklandia.fi

*Kirjoittaja
Simo Ollila, tiedottaja*

Juttusarja

Kainuun vanhin nuorisoseura Sotkamossa tanssittaa suuria joukkoja

KIRJOITTAJA HANNU ALA-SANKOLA

*Kun seurojentalolla tanssittiin,
Ja haitari haikkesti soi.*

Näin alkaa lähes kaikkien tuntema kertomus Suhmuran Santrasta vuosikymmenten takaa. Seurojentaloilla ja erityisesti nuorisoseurantaloilla kuitenkin tanssitaan edelleen kaikenlaisten instrumenttien haikkeiden ja riemullisten sävelten tahtiin.

Sotkamon Nuorisoseura Kainuussa on yksi suurimpia tanssien järjestäjiä Nuorisoseuroissa. Nuorisoseura on perustettu 1891 ja on siten Kainuun vanhin. Seura järjestää tansseja ja tapahtumia Sotkamon Nuorisoseura-

säätien omistamassa Naapurivaaran Huvikeskuksessa. Tanssipaikka on maisemiltaan varmastikin maamme komeimpia. Huvikeskus sijaitsee nimensä mukaisesti Naapurivaaran laella ja sieltä avautuu uskomattomat näkymät kainuulaiseen vaara- ja järvimaisemaan.

Naapurivaaran huvikeskuksen historia tapahtuma- ja tanssipaikkana on vaiherikas. Huvikeskuksen historia juontaa vuoteen 1887, jolloin vaaran päältä erotettiin 20 aarin yhteinen alue nuorison huvittelua varten. Sotien jälkeen SKDL:n Naapurinvaaran yhdistys rakensi paikalle 100 m2 tanssilavan, ja vuonna 1959 SKP:n Kainuun Piiri rakensi suurtanssilavan nykyiselle paikalle.

KUVA PERTTI GRANQVIST

▲ Naapurinvaaran Juhannus on vuodesta toiseen kantava brändi.

Omistaja vaihtui muutama vuosi sitten 1980-luvulla ja vuonna 1991 Sotkamon Nuorisoseura osti paikan pakokohuutokaupasta.

Ensimmäiset tanssit Sotkamon Nuorisoseuran järjestämänä pidettiin syyskuussa 1991. Huvikeskuksen sisätiloihin mahtuu samanaikaisesti 2100 henkeä. Kesällä väkimäärää voi kuitenkin kasvattaa ulkotiloilla. Tämän vuoden tansseissa on käynyt keskimäärin noin 550 henkilöä. Juhannusaaton tansseihin myytiin 1260 lippua.

”Naapurivaaran Huvikeskuksen ohjelmisto laaditaan yleisön toiveiden, esiintyjien tiedossa olevan vetovoiman ja esiintyjien kalentereiden mukaan. Tietysti myös ns. hinta-laatu-suhde vaikuttaa”, kertoo ohjelmisto- ja markkinointitiimin vastaava **Pertti Granqvist**.

Naapurivaaralla tai tuttavallisemmin Napiksella tanssitoiminta on lähes ympärivuotista. Vain joulukuun alusta helmikuun loppuun pidetään taukoa.

Sotkamon Nuorisoseuran pyörittämän tanssitoiminnan talkooväen tarve on luonnollisesti myös suurta. ”Rekry on päällä jatkuvasti”, Granqvist toteaa. Ennen kautta järjestetään uuden talkooväen pestuutilaisuus. Porkkanaksi ja palkinnoksi talkooväelle tarjotaan mat-

koja, illanviettoja ja erilaisia etuja. Esimerkiksi henkilökuntakortilla pääsee kaikkiin Superjymyn Superpeksin peleihin.

Suurimpina haasteina Sotkamossa nähdään Kainuun tapahtumaähky. Erilaisia tapahtumia järjestetään alueella todella paljon. Seuran järjestämien tanssien kanssa samanaikaisesti maakunnassa saattaa olla 20 erilaisesta musiikkiin liittyvää tilaisuutta. Lisäksi haasteina on yleinen kustannusten nousu ja ihmisten käyttäytymisen muutos. ”Näihin haasteisiin vastataan sopeuttamalla toimintaa kulloisenkin maailman ja seuran taloustilanteen mukaan. Lisäksi kehitetään koko ajan uusia

KUVA YRJO LINTUNEN

juttuja. Lokakuussa on mm. luvassa tubettajien vierailu”, Granqvist kertoo.

Lopuksi Granqvist lainaa talousneuvos Einar Vidgreniä: ”Yksin ei oo kukkaan mittään, vuan yhdessä myö

jottaen tehään.” Siinä on kiteytettynä myös nuorisoseuratoiminnan perusajatus.

Lisää Naapurivaaran huvikeskuksen toiminnasta napis.fi

Lavatansseja järjestäviä nuorisoseuroja

Tansseja järjestetään eri puolilla Suomea nuorisoseurantaloilla ja nuorisoseurojen omistamilla laivoilla. Joukossa on niin säännöllisesti tansseja järjestäviä kuin kerran pari vuodessa väkeä tanssittavia seuroja. Jotkut seurukset järjestävät päivätansseja arkisin ja jotkut suurimittaisia huippuartistien tähdittämiä tapahtumia.

Alla on listattu joitakin tansseja järjestäviä nuorisoseuroja eri puolilta Suomea.

Etelä-Häme

- » Ahtialan-Koiskalan Nuorisoseura
- » Lappilan Nuorisoseura

Keski-Pohjanmaa

- » Alaviirteen Nuorisoseura
- » Karhin Nuorisoseura
- » Marinkaisten Nuorisoseura
- » Nivalan Nuorisoseura
- » Perhon KK:n Nuorisoseura
- » Sykäräisten Nuorisoseura
- » Ullavan Ylikylän Nuorisoseura
- » Ylivieskan Nuorisoseura

Etelä-Pohjanmaa

- » Evijärven Nuorisoseura
- » Evijärven Alapään Nuorisoseura
- » Mietaan Nuorisoseura
- » Ylistaron Ylipään Nuorisoseura

Kainuu

- » Neittävän Nuorisoseura
- » Nuaskylän Nuorisoseura
- » Sotkamon Nuorisoseura

Kymi

- » Elimäen Vilppulan Nuorisoseura

Lappi

- » Saarenkylän Nuorisoseura

Lounais-Suomi

- » Auran Nuorisoseura
- » Kauko-Pohjan Nuorisoseura
- » Luhalahden Nuorisoseura
- » Jalasjoen Nuorisoseura
- » Tähti Nuorisoseura

Pohjois-Savo

- » Vehmasmäen Nuorisoseura
- » Leppävirran Nuorisoseura
- » Paloniemen Nuorisoseura
- » Viitaniemen Nuorisoseura

Pohjois-Pohjanmaa

- » Ahmaskylän Nuorisoseura
- » Ainalin Nuorisoseura
- » Alpuan Nuorisoseura
- » Hetekylän Nuorisoseura
- » Huttukylän Nuorisoseura
- » Kiimingin Huttukylän Nuorisoseura
- » Iinattijärven Nuorisoseura
- » Kiimingin Alakylän Nuorisoseura
- » Limingan Nuorisoseura
- » Lumimetsän Nuorisoseura
- » Matkanivan Nuorisoseura
- » Nuorittan Nuorisoseura
- » Oijärven Nuorisoseura
- » Oulaisten Nuorisoseura
- » Oulunsuun Nuorisoseura
- » Paavolan Nuorisoseura
- » Petäjäskosken Nuorisoseura
- » Piippolan Nuorisoseura
- » Pyhäkosken Nuorisoseura
- » Sanginjoen Nuorisoseura
- » Sarakylän Nuorisoseura
- » Vihannin Nuorisoseura
- » Yli-Kollajan Nuorisoseura

Saimaa

- » Särkisalmien Nuorisoseura Parikkalassa
- » Välijoen Nuorisoseura Savitaipaleella
- » Heituinlahden Nuorisoseura Savitaipaleella

Ylä-Savo

- » Alapitkän Nuorisoseura

Mitä kuuluu kesäteatteri? -keskustelutilaisuus järjestettiin Jyväskylän Harrastajateatterikesän yhteydessä. Kuvassa Suomen Nuorisoseurojen toimialajohtaja Pasi Saarinen, Sivistysliitto Kansalaisfoorumin pääsihteeri Annelina Wevelsiep ja Keski-Suomen Harrastajateatteriyhdistyksen puheenjohtaja Timo Piiparinen.

Onko kesäteatterille tilaa?

KIRJOITTAJA **PASI SAARINEN** KUVAT **EIJA LIUKKONEN**

“**N**iin kauan kuin ihminen on näillä leveysillä asustellut, se on kesällä ilakoinut. Pesyt ensin täit pois järvestä ja sitten ilakoi-
nut.” Näin pohjusti Mitä kuuluu kesäteatteri? -keskustelutilaisuudessa kesäteatterin merkitystä teatterikriitikko, näyttelijä, käsikirjoittaja **Anna-Mari Laulumaa**.

Mitä kuuluu kesäteatteri? -keskustelutilaisuus järjestettiin Jyväskylän kaupunginteatterin yleisölämpiössä Jyväskylän Harrastajateatterikesän yhteydessä sorsanmet-
sästyksen aloituspäivänä aurinkoisena sunnuntai-ilta-
päivänä. Tilaisuus järjestettiin ennen 50 vuotta täyttävän Harrastajateatterikesän päätöstilaisuutta, joten tilaisuus keräsi paikalle runsaan joukon teatterin ystäviä.

Suomen Nuorisoseurojen järjestämään keskusteluun osallistuivat teatterikriitikko, ohjaaja, näyttelijä, käsikirjoittaja Anna-Mari Laulumaa, Jyväskylän teatteriyhdistys Kulissin 40-vuotishistoriikin kirjoittanut **Julius Juustinenaho**, nuori teatterinharrastaja **Anton Linja**, Keski-Suomen Harrastajateatteriyhdistyksen puheenjohtaja **Timo Piiparinen** ja Sivistysliitto Kansalaisfoorumin pääsihteeri **Annelina Wevelsiep**. Tilaisuuden juonsi Suomen Nuorisoseurojen toimialajohtaja Pasi Saarinen.

Kaikki keskustelun osallistujat nostivat kesäteatterin keskeiseksi elementiksi yhteisöllisyyden. Sen todettiin toteutuvan käytännössä kaikessa kesäteatteriin liittyväs-

sä tekemisessä näyttelemisestä lavastamiseen ja pukujen tekemisestä kioskin pitämiseen.

“Kesäteatteri pohjaa vahvaan traditioon ja toisaalta vahvaan paikallisuuteen. Siinä on hienosti läsnä yhdessä tekemisen agenda”, kiteytti Laulumaa avauspuheen-
vuorossaan.

Mutta mitä kesäteatterille kuuluu 2020-luvulla? Keskustelutilaisuuden aluksi juontaja luki kymmenkunta tänä vuonna eri puolilta Suomea kesäteattereista tehdyn lehtijutun otsikkoa.

“Kesäteatterinäytelmät houkuttelivat katsojia tuhansien ihmisten edestä – Suomussalmella päästiin ennätyslukemiin (Kainuun Sanomat)”

“Pohjois-Savon kesäteattereilla oli niin onnistumisten kuin pettymystenkin suvi – (Iisalmen Sanomat)”

“Iloa ja naurua sateesta huolimatta – sateet verottivat seudun kesäteatterien kävijämääriä (Alasatakunta)”

Keskustelijat kertoivat omia kokemuksiaan kesäteatterista niin tekijänä kuin katsojanakin. Tämän vuoden kesäteatteritarjonnasta todettiin sen olevan tuttuun tapaan monipuolista ja onnistuneen verrattain hyvin. Toiminnan todettiin isossa kuvassa palautuneen tänä kesä-

nä myös kesäteatteritoimintaa haitannutta pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Jyväskylän teatteriyhdistys Kulississa teatteria harrastava Anton Linja esitti huolensa kaupunkien brändäyksestä ja ulkopuolelta tuleviin pelkästään arkkitehtuurisiin huomioihin kiinnittämisessä. Linja kysyi, miksei kaupungit voisi tukea sisältä syntyvää toimintaa, jota kesäteatterit parhaalla mahdollisella tavalla edustavat. Se lisäisi seinien sijaan ihmisten toimijuutta.

Tällä hetkellä ilman omaa tilaa toimivan Kulissin 40-vuotishistoriikin kirjoittanut Julius Juutistenaho iloitsi siitä, että tilattomuudesta huolimatta teatteri on suunnittelemassa ensi kesälle taas kahta esitystä, sekä aikuisten että lasten näytelmää. Hän korosti, että katsojat ovat kesäteatterissa tottuneet tiettyntyyppisiin esityksiin ja se kuuluu ihmisten kesäperinteeseen.

Anna-Mari Laulumaa vahvisti tämän perinteen toteamalla, että esimerkiksi Keski-Suomen alueella kesäteatterit keräävät yhteensä noin 80 000 katsojaa, mikä on enemmän kuin Jyväskylän kaupunginteatterin vuosittainen kävijämäärä.

Kaupunkien ytimessä toimivien kesäteattereiden tilanne huolestutti myös niin katsomossa kuin keskustelijoidenkin keskuudessa. Useilla paikkakunnilla varsinkin harrastajavoimin tehtävälle kesäteatteritoiminnalle ei tällä hetkellä tunnu löytyvän tiloja.

Yhteisenä huomiona todettiin kuitenkin, että esimerkiksi EU-tuilla on maaseudulle kuitenkin saatu rakennettua hienoja kesäteattereita, joiden toiminta pyörii tälläkin hetkellä varsin mallikkaasti. Saavutettavuuden näkökulmasta kaupunkien tilannetta pidettiin kuitenkin haastavana.

Keski-Suomen Harrastajateatteriyhdistyksen puheenjohtaja Timo Piiparinen toivoi yhteistyötä urheilu- ja kulttuuripuolen toimijoiden kesken. Kuusan Kanavateatterin riveissä Harrastajateatterikesässä myös näyt-

Harrastajateatterikesässä jaettiin lukuisia kunniamainintoja. Kuvassa raadissa toiminut näyttelijä Ilkka Heiskanen kertoo, miten hienosta suoristuksesta oli kyse.

tämöllä esiintynyt Piiparinen painotti sitä, että myös urheilupuolella talkootunnit ovat todella suuria ja haaveili siitä mitä yhteistyöllä voitaisiinkaan saada aikaan.

Sivistysliitto Kansalaisfoorumin pääsihteeri Annelina Wevelsiep toi esiin huolensa hallituksen kaavailuista leikata vapaan sivistystyön sektorilta kymmeniä miljoonia euroja. Tähän huoleen kaikkien keskustelijoiden oli helppo yhtyä. Kesäteatterit tuotetaan hyvin pitkälti talkoovoimin, mutta esimerkiksi ammattitaitoisten ohjaajien palkkaamiseen käytettävät vapaan sivistystyön tuet ovat useille teattereille elinehto ja nämä eurot tulevat yhteiskunnalle takaisin moninkertaisina.

Keskustelutilaisuus todensi hyvin kesäteatterin merkitystä suomalaisen kulttuurin luoja ja myös nykyaikaisena voimavarana. Hienosti onnistuneen Harrastajateatterikesän 50-vuotisjuhlatapahtuman yhteydessä järjestetty keskustelu huipensi omalta osaltaan yhteisöllisyyttä huokuneen viikonlopun, jossa todistettiin teatterin merkitys kohtaamisen mahdollistajana, tunteiden kutkuttajana ja yhteiskunnallisena voimavarana.

◀ *Yhteisöllisyys nostettiin keskustelutilaisuudessa kesäteatteritoiminnan ytimeen. Samaa kohtaamisen juhlaa huokui myös koko tapahtumasta. Kuvassa iisalmelainen In-teatteri hakemassa tuhannen euron kannustusrahaansa. Taustalla omista rooleistaan kunniamaininnan saanut Suomen Nuorisoseurat ry:n hallituksen entinen jäsen Jani Riiki.*

Nuori Kulttuuri On Air Mikkeli 2022

Nuori Kulttuuri On Air 2024 -festivaali: Nuorten taide- ja kulttuuriyhteisö yhdistää voimansa

KIRJOITTAJA **VILLE LAITINEN** KUVA **MIKKELIN KAUPUNKI**

Nuorisoyhdistää luovuutensa ja intohimonsa Suomen mittakaavassa ainutlaatuisessa Nuori Kulttuuri On Air 2024 -festivaalissa. Järjestyksessään toinen On Air tulee olemaan päivitetty versio vuoden 2022 tapahtumasta.

Nuorten taidetta harrastava sukupolvi nousee parrasvaloihin lauantaina 11.5.2024, kun Nuori Kulttuuri On Air 2024 -festivaali valtaa kuusi satelliittikaupunkia ympäri Suomen. Inarin, Rovaniemen, Porin, Tampereen, Joensuun ja Helsingin kadut heräävät eloon, kun nuoret taiteilijat ottavat tilat haltuunsa.

Festivaali kokoaa yhteen nuoret taiteen harrastajat ympäri Suomen ilmaisemaan itseään ja esittelemään taiteellisia lahjojaan. Nuoret ovat mukana jokaisessa festivaalikaupungin tuotannossa ja he mm. valitsevat teoksensa ja esityksensä, jotka tuovat yleisön eteen.

Toista kertaa järjestettävä monipaikkainen On Air -festivaali ammentaa voimansa edellisen tapahtuman kokemuksista.

“Nuori Kulttuuri On Air 2024 antaa mahdollisuuden olla osa suurta kulttuuriyhteisöä, jossa jokaisella nuorella on tilaisuus tuntea, että heidän äänensä sekä luovuuksensa tulee kuulluksi ja nähdyksi. Tapahtumaa on päivitetty edellisen On Air -tapahtuman pohjalta ja rakenteilla on vahvempi sekä tiiviimpi kokonaisuus”, sanoo toimialajohtaja **Pasi Saarinen**.

Festivaalin huipentuma, Nuori Kulttuuri LIVE -streamlähetykset, tuotetaan Äänekosken Painotalolta Keski-Suomesta. Reilun tunnin mittainen lähetykset tarjoaa katsojille mahdollisuuden uppoutua nuorten taiteen monimuotoisuuteen, kauneuteen ja rosoisuuteen. Esitykset heijastavat nuorten luovaa voimaa ja intohimoa eri taiteenlajeissa. Lähetykset sisältävät myös katsauksia vuoden aikana esiin nousseista kulttuurisen nuorisotyön

ilmiöistä, jotka ovat innoittaneet ja koskettaneet nuorta kulttuurisukupolvea.

Valtakunnallisen lähetyksen aikana yleisöllä on mahdollisuus olla suorassa yhteydessä jokaiseen festivaalikaupunkiin. Digitaalinen yhteys yhdistää kaikki satelliittikaupungit ympäri Suomen. Katsojat voivat jakaa tunnelmia ja iloa paikan päällä tapahtuvien esitysten kanssa. Tämä yhteys on todiste siitä, että taide ja kulttuuri voivat toimia siltoina ihmisten välillä, luoda voimakkaita yhteyksiä ja innoittaa meitä kaikkia myös verkon yli.

LIVE-lähetyksen kruunaa palkintojenjako, jossa tunnustetaan nuoria ansioituneita taiteilijoita sekä kult-

tuurisen nuorisotyön edistäjiä. Lisäksi palkitaan suosituin teos, jonka yleisö on valinnut Nuori Kulttuuri Digistagen äänestyksessä. Tämä on tilaisuus kunnioittaa nuorten taiteellista lahjakkuutta ja niitä, jotka ovat omistautuneet nuorten taiteen ja kulttuurin tukemiseen ja vaalimiseen.

Nuori Kulttuuri On Air 2024 -festivaali on enemmän kuin vain tapahtuma – se on voimakas osoitus nuorten voimasta, yhteisöllisyydestä ja kyvystä inspiroida laajaa yleisöä. Tämän päivän festivaali on huomisen taiteen ja kulttuurin siemen, joka kasvaa ja kukoistaa yli sukupolvien.

Järjestö

Oikealla Katri Jussila, Eero Vehniäinen (Kuvaaja Eija Jokilahti) ja vasemmalla Katariina Kaappola

Henkilöstöuutisia Nuorisoseuroissa

KIRJOITTAJA **ESSI ROISKO**

Stadin Nuorisoseurojen toiminnanjohtajaksi on valittu **Katri Jussila**. Elokuussa aloittaneella Katrilla on kokemusta järjestöjen viestintä-, hanke-, luottamustoimi- ja johtotehtävistä. Viimeiset vuodet hän on työskennellyt seurakunnassa sekä nuorisojärjestöissä, viimeisimpänä pääsihteerinä Suomen Kristillisessä Ylioppilasliitossa.

Koulutukseltaan Katri on teologian maisteri, minkä lisäksi hän suorittanut järjestöjohtamisen erityisammattitutkinnon. Tällä hetkellä hän opiskelee työnohjaajaksi.

Katrin toimenkuvaan kuuluu Stadin Nuorisoseurojen järjestötyön johtaminen, työntekijöiden esihenkilönä toiminen, hallinnosta ja taloudesta vastaaminen, toiminnan kehittäminen sekä verkostotyö.

”Olen kotoisin Vantaalta, asunut Helsingissä ja palannut Vantaalle. Vapaa-ajalla harrastan liikuntaa; tällä hetkellä lenkkeilyä, joogaa sekä lapseni kanssa uintia. Suunnittelen tanssin aloittamista. Myös lukeminen kuuluu harrastuksiini.”

Eero Vehniäinen on Nuori Kulttuurin viestintäassistentti

Eero Vehniäinen on toiminut vuoden alusta Nuori Kulttuurilla viestintäassistenttina. Eeron työkuvaan kuuluu erityisesti videoiden tekeminen ja hänet on voinutkin bongata kuvaamasta useimmissa Nuorisoseurojen tapahtumissa.

”Eksyin aikoinaan ohjaamaan musiikkivideoita, jolloin innostuin videohommista. Hain ja pääsin opiskelemaan liikkuvaa kuvaa Kokkolaan, josta valmistuin vuonna 2015 media-assistentiksi. Sillä tiellä olen edelleen opimassa elämästä ja videotaiteesta.”

Vapaa-ajallaan Eero harrastaa laajasti kulttuuria. ”Soitan bassolla ja rummuilla lähinnä punk-henkistä trash-metallia sekä välillä myös kevyempää musiikkia, kuten metallia ilman trashia. Lisäksi harrastan teatteria näyttelen ja ohjaten.”

Katariina Kaappola on aloittanut hallintoassistenttina

Katariina Kaappola on aloittanut elokuussa Nuorisoseurojen hallintoassistenttina. Hän työskentelee Jyväskylän aluetoimistolla hallintoasiantuntija Ville Kosken työparina.

Katariinan työkuvaan kuuluu mm. laskutusta, uutiskirjeiden päivittämistä sekä ansiomerkkien valmisteleminen. Koulutukseltaan hän on merkonomi.

Etelä-Pohjanmaan Lapualta kotoisin oleva Katariina muutti Jyväskylään vuoden alussa. ”Minulla oli halu muuttaa isompaan kaupunkiin ja nähdä miten täällä elämä pyörii. Yksi syistä oli myös se, että isosiskoni perheineen asuu täällä.”

Yhteistyökumppanit

Kuvassa (vas.) SNO:n hallituksen puheenjohtaja Kalevi Niemi, Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn, rehtori Jukka Tammisuo, Suomen Nuorisoseurat ry:n pääsihteeri Annina Laaksonen, emeritusrehtori Kari Pääskynen ja Mikkelin kaupunginjohtaja Janne Kinnunen.

Paukkulan idea – Suomen Nuoriso-opisto kolmen eri rehtorin silmin

Sanan "idea" sivistyssanakirjamerkitys on oivallus, uusi ajatus, aate, keksintö sekä pulman ratkaisu. Tässä artikkelissa lähestyn tänä vuonna 100 vuotta täyttävää Suomen Nuoriso-opisto Paukkulaa mielessäni kysymys siitä, että mikä on Paukkulan idea? Mitä uutta se on viime vuosikymmeninä tuonut suomalaiseseen kansanopistokenttään, ja mikä siinä on uniikkia ja poikkeuksellista? Kysymyksen vastaavat Paukkulaa viiden vuosikymmenen ajan luotsanneet, kolmen eri sukupolven opiston rehtorit, Kari Pääskynen, Raimo Jenu ja Jukka Tammisuo.

Vuonna 1973 rehtorina aloittanut **Kari Pääskynen** sanoo, että Paukkulan oppimisyhteisö oli vahva ja tunnustettu erityisesti opetustehtävien, hakijamäärien sekä prosessikoulutuksensa ansioista. Paukkula oli myös erilainen.

“Sisäinen sivuääneni huomauttaa, että meitä kai pidettiin hieman outoinakin”, Pääskynen luonnehtii.

Rehtorina Pääskystä vuonna 1988 seurannut **Raimo Jenu** nostaa myös esiin korkeat hakijamäärät. “Meillä oli aina paljon hakijoita, ja opiskelijaksi pääsemisestä käytiin kilpailua. Valtakunnallisesti olimme arvostettu nuorisoseurahenkinen oppilaitos, ja poikkesimme ajan hengelle tyypillisistä aatteellisista opistoista siten, että meillä ei katsottu puoluekirjoja.”

Nuoriso-opistoa nykypäivänä luotsaavan **Jukka Tammisuo**n mukaan sadan kilometrin säteellä Paukkulasta ei ole toista oppilaitosta, jossa kyettäisiin luomaan oppimiselle yhtä hyvää ja virikkeellistä maaperää. “Meillä opiskelijat saavuttavat oman potentiaalinsa ja ovat ylipäätään valmiita valmistuessaan. Paukkulan merkitys kasvuvaiheessa oleville nuorille on valtava.”

Mieleenpainuvimmat muistot vuosien varrelta

Pyysin jokaista rehtoria nimeämään mieleenpainuvimman muistonsa uransa varrelta. Pääskysellä tällainen liittyy ammatillisen opistoasteen koulutuksen syntyyn 1970-luvun alkupuolella:

“Nuorisotyön ammatillinen koulutus oli uudistusvaiheessa. Kehitimme opetusministeriölle porukalla yksinkertaisen ratkaisun: millaisia tulevia tilanteita oppijat työssään mahdollisesti kohtaavat; millaisia tietoja ja taitoja he siis tarvitsevat? Jokainen meistä ajatteli yksin tai pienissä porukoissa oppiaineita ja opintokokonaisuuksia. Reilun viikon kuluttua uudenlainen opetussuunnitelma oli valmis. Yhteinen kokemus opiskelijoiden, opettajien ja toimistohenkilökunnan kesken tuntui ainutlaatuiselta. Taisi tuntua siltä, että teimme yhdessä jotakin historiallista.”

Jenun mieleen on jäänyt erityisesti hänen rehtorikautensa alussa käyty debatti Suomen Nuoriso-opiston si-

jainnista. Opistoa oltiin siirtämässä Seinäjoelle, mikä nähtiin luonnollisesti uhkana Paukkulan näkökulmasta. Siirto olisi toteutuessaan lopettanut Paukkulan toiminnan. “Rehtorikauteni alku oli Seinäjoki-asian vuoksi aika dramaattinen. Jouduin keskelle melkoista myrskyä heti tuoreeltaan. Kyllähän se välillä harmitti ja valvotti öisin.”

Lopulta siirtosuunnitelmista luovuttiin, ja Paukkula säilytti asemansa Suomen Nuoriso-opiston kotipaikkana.

Myös Tammisuo rehtorikautena maan johdossa on nähty jo useampi hallitus. “Hallitusten vaihtuminen tuo aina tullessaan ennustamattomuutta koulutuksen rahoituspäätösten suhteen. Rehtorikauteni alussa, vuonna 2013 oli luvassa suuria leikkauksia ja myös opistoluvat olivat katkolla. Rahoituksen alkuperäinen leikkausesitys oli 50 prosenttia. Meidän piti pystyä osoittamaan, että täytämme kaikki meille asetetut kriteerit. Lopulta saimme puolitettua meihin kohdistuneet leikkaukset, ja myös opistoluvat säilyivät. Asiat selvisivät viimekädessä neuvottelemalla, kiitos hyvien suhteidemme.”

Parasta Paukkulassa

Rehtorien kohtaamista haasteista on hyvä siirtyä parhaiden Paukkulaan liittyvien muistojen pariin. Kaikkien kolmen haastateltavan vastauksissa korostuu yhteisöllisyyden kokemus.

“Ilman muuta parasta oli saada olla mukana huippuhienossa työyhteisössä. Kun rehtorina lopetettuna tapasin kuukausia myöhemmin musiikinopettaja Raimo Saaren ja kysyin, tapahtuiko lähdettyäni katkos toiminnassa, sain odottamani vastauksen: ei suinkaan, jatkoimme samaan malliin”, muistelee Pääskynen.

“Parhaat muistoni liittyvät Paukkulan henkeen, joka rehtorin näkökulmasta ilmeni erityisesti opettajakunnassa: meillä ei ollut ristiriitoja opettajien välillä, ja erilaiset näkemykset kääntyivät rikkaudeksi, eivät ongelmiksi”, Jenu sanoo.

Tammisuo jatkaa edeltäjiensä tavoin samalla linjalla. “Koen, että Paukkulaan on hieno tunne tulla töihin kollegojen kanssa. Minulla on vahva luottamus siihen, että työ koetaan merkitykselliseksi. Tämä ilmenee sii-

nä, kuinka meillä kaikki tekevät parhaansa yhteisen hyvän eteen.”

Kansanopistojen nykytilanne ja tulevaisuus

Pohdittaessa kansanopistojen nykytilannetta ja tulevaisuutta Pääskynen korostaa opiskelijälähtöisyyden merkitystä. Hänen mukaansa opistojen pitää pystyä mukautumaan yhteiskunnallisiin muutoksiin ja niistä juontaviin koulutustarpeiden muutoksiin.

“Mitä oppimista ihmiset tarvitsevat? Kuinka opistot osaavat luoda tälle oppimiselle vetovoimaiset mahdollisuudet? Ovatko tämän päivän vastaukset päteviä? Vastauksista riippuu, kuinka kansanopistot onnistuvat. Onnistumisen salaisuus taitaa olla se, ettei keskiössä ole opisto vaan oppivat ihmiset”, Pääskynen määrittelee.

Jenu pitää tärkeänä ajatusta siitä, että vuosi kansanopistossa antaa nuorille aikaa pohtia tulevaisuuttaan rauhassa. “Kaikkia nuoria ei pitäisi painostaa heti peruskoulun tai lukion jälkeen tekemään ratkaisevia valintoja. Kansanopistot tarjoavat nuorille mahdollisuuden muodostaa minäkuvaansa ja valmentautua ratkaisevaan päätökseen myöhemmästä opiskelupaikasta rauhassa ja ilman paineita. Paukkulassa se on mahdollista suojatuissa olosuhteissa.”

Jenun esittämä ajatus toteutuu parasta aikaa myös Suomen Nuoriso-opistossa järjestettävässä opistovuodessa.

Kuuluisa Paukkulan henki

Suomen Nuoriso-opiston opiskelijat ja työntekijät mainitsevat usein niin sanotun Paukkulan hengen. Mistä se rehtorien näkökulmasta syntyy ja miten sitä ylläpidetään?

“Paukkulan ilmapiiri tuli tutuksi elinvoimaisena, avoimen viestinnän ja iloisen elämänasenteen kokemukse-

na. Tunnistin voitontahtoa, yhteenkuuluvuutta ja mikä tärkeintä: kaikkia näitä ilman me versus ne -vastakkainasettelua”, summaa Pääskynen.

Jenun mukaan Paukkulan henki rakentui yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden kokemuksesta opiskelijoiden ja opettajien kesken. “Vaikka toki toimimme eri rooleissa, vedimme yhtä köyttä.”

Myös Tammisuo korostaa yhteisöllisyyden merkitystä: “Minulle Paukkulan henki tarkoittaa ennen muuta arvojen mukaista toimintaa. Tärkeimpiä niistä ovat yhdessä tekeminen ja opiskelijoiden osallistaminen.”

Tulevaisuuden suuntaviivoja

Kysyin rehtoreilta myös tulevaisuuden suuntaviivoja satavuotiaalle Paukkulalle. Pääskynen toteaa aluksi, että hänen on emeritusrehtorina haastava vastata kysymykseen.

Yleisemmällä tasolla hän kuitenkin toteaa: “Olipa toimiva yhteisö mikä tahansa, sen kehittämiseen on kuitenkin tarjolla yhteisöllisiä prosesseja ja tehokkaita työkaluja. Enkä tarkoita sitä sun tätä -keskustelua vaan johdonmukaisesti sujuvaa sokraattista dialogia.”

Tammisuo korostaa arvojen mukaisen toiminnan ja humanin katsantokannan merkitystä: “Meidän tulee turvata opiskelijoiden hyvinvointi ja tarjota hyvä ympäristö tutkinnon suorittamiselle. Tavoitteenamme on myös tulevaisuudessa taata Paukkulan kodinomaisuus. Haluan, että Paukkulaan on mukava tulla – olipa kysymys sitten opiskelijoistamme tai työntekijöistämme.”

Kirjoittaja

Joel Niemi,

**Suomen Nuoriso-opiston
markkinointi- ja viestintäasiantuntija**

Yhteistyökumppanit

Turvallisempien tilojen periaatteiden ytimessä on dialogisuus

Paras tapa sopia turvallisemman tilan periaatteista on neuvotella niistä yhdessä.

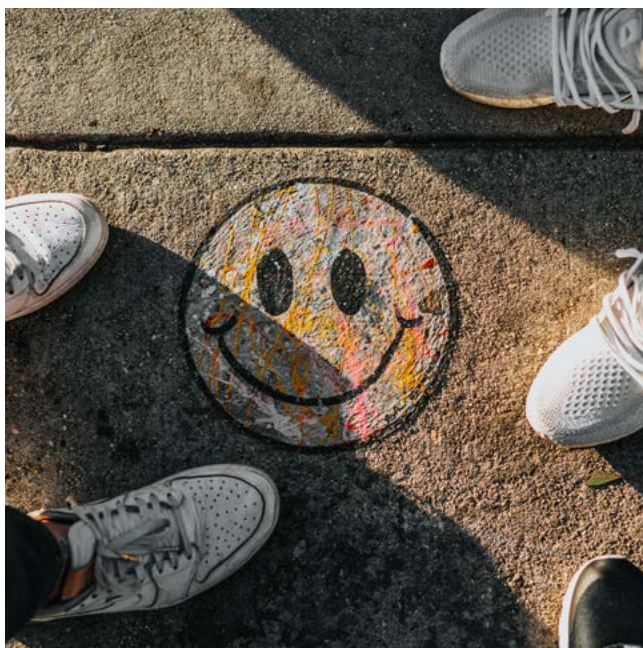
”Minulle on hyvinkin tärkeää, että minua katsotaan silmiin ja kosketetaan esimerkiksi käsivarteen, kun halutaan huomioni. Kosketus on ylipäättensä hyvin mukavaa. Minusta on kiva, kun ihmiset halaavat toisiaan”, sanoo mies, joka osallistuu tilaisuuteen viittomakielen tulkin avulla.

”Onpa hyvä, että sanoit tuon ääneen”, vastaa nainen. ”Itse koen hyvin hankalana pitää katsekontaktia ja kosketus on voi tuntua ikävältä, sillä minulla on ADHD. Mutta nyt kun tiedän, että se on sinulle tärkeää, niin eihän se tarkoita sitä, ettenkö voisi yrittää katsoa sinua silmiin, silloin kun keskustelemme.”

”Hyvä että sanoit oman tarpeesi ääneen. Tarttuisin siihen kosketukseen. Monet eivät pidä halaamisesta ja muusta fyysisestä kontaktista. Voidaanko sopia, että pyydämme aina lupaa, ennen kuin kosketamme toisia?” Monet salissa nyökkäilevät.

Harjoittelemme tilaisuudessa turvallisempien tilojen neuvottelua. Yksityiskohtia on muutettu, jotta yksityisyys säilyisi, mutta tällaiset keskustelut ovat hyvin tyyppisiä neuvotteluissa.

Lopuksi sovitaan, kehen olemme yhteydessä, jos olo muuttuu turvattomaksi. Katseet kääntyvät tilaisuuden fasilitoijan suuntaan. ”Se käy – mutta entä jos minä olen se henkilö, joka aiheuttaa turvattomuutta?” hän vastaa. Löydämme osallistujien joukosta vapaaehtoisen häirintäyhdyshenkilön fasilitoijan lisäksi.

Turvallisemman tilan elementit

Yleensä neuvotteluissa päästään samankaltaisiin lopputuloksiin. Turvallisempien tilojen periaatteisiin kuuluvat useimmiten seuraavat elementit:

Fyysinen turvallisuus

- » Fyysinen koskemattomuus tai luvan pyytäminen ennen koskettamista.
- » Tilan turvallisuus ja esteettömyys – esim. tieto siitä, miten poistutaan, missä vessat ovat ja milloin tauot ovat.
- » Paikka, johon voi mennä tarvittaessa rauhoittumaan.

Psykologinen turvallisuus

- » Saa tehdä virheitä, on mahdollista ottaa vastuu omista virheistä ja pyytää anteeksi.
- » Saa kehittyä ja muuttaa mieltään asioista.
- » Kuulluksi ja nähdyksi tuleminen ilman ennakkoluuloja.
- » Mahdollisuus olla sanomatta mitään.

Sosiaalinen turvallisuus

- » Tieto, että saa olla oma itsensä ilman, että tulisi tuomituksi.
- » Vaitiolovelvollisuus – varmuus siitä, etteivät asiat, joista puhutaan huoneessa leviä sen ulkopuolelle.
- » Vain oman näkökulman edustaminen ja muiden näkemysten kunnioittaminen.
- » Mahdollisuus kysyä, jos ei ymmärrä.
- » Yhteinen vastuu puuttua mm. häirintään, epäasialliseen käytökseen ja vihapuheeseen.

Turvallisempien tilojen periaatteista neuvottelemiseen menee aikaa, joten monissa tilaisuuksissa ne yksinkertaisesti luetaan ääneen tai laitetaan näkyville. Tämä ei ole väärin, sillä kahden tunnin tilaisuudessa tuskin voidaan käyttää 1–2 tuntia neuvottelemiseen. Mutta kun on tiedossa, että ryhmä tulee viettämään enemmän aikaa yhdessä, näihin yhteisiin pelisääntöihin on hyvä panostaa.

Ennen kaikkea turvallisempien tilojen neuvottelu on työkalu, joka edistää dialogia. Lisäksi neuvoteltaessa harjoitellaan juuri niitä yhteisiä pelisääntöjä, joita halutaan ryhmässä toteuttaa. Tämän kirjoituksen alussa kaksi osallistujaa sopi keskenään, muiden läsnä ollessa, miten he kohtaavat toisensa. Kun dialogille annettiin tilaa, he pääsivät yhteisymmärrykseen ilman ennalta ilmoitettuja periaatteitakin.

Kirjoittaja **Fon Krairiksh**, Koulutussuunnittelija
 Kuva **Nathan Dumlaio**

Suomen Nuorisoseurat järjesti Jyväskylän Harrastajateatterikesän yhteyteen monenlaista oheisohjelmaa. Kuvassa menossa Nuorisoseurojen, Suomen Harrastajateatteriliiton ja Sivistysliitto Kansalaisfoorumin välinen improvisaatiokilpailu.

Harrastajateatterikesässä luotiin tulevaisuudenuskoa

Harrastajateatterikesä-festivaali juhli 50-vuotista taivaltaan Jyväskylän kaupunginteatterilla 18.-20.8.2023. Tapahtuman järjestivät Suomen Harrastajateatteriliitto ja Jyväskylän kaupunginteatteri yhteistyössä Suomen Nuorisoseurojen ja Sivistysliiton Kansalaisfoorumin kanssa.

“Maailma, jossa emme oikeasti kohtaa on mahdollinen. Harrastajateatterikesän tyypiset kohtaamispaiikat taistelevat tätä kauhukuvaa vastaan ja kaikki teatterin harrastajat tekevät tärkeää työtä”, totesi festivaali-

lin avajaisissa Jyväskylän kaupunginteatterin johtaja **Marietta Kunnas**. Samoilla linjoilla oli myös Suomen Harrastajateatteriliiton puheenjohtaja **Paula Risikko**, joka totesi lauantai-illan juhlogaalan tervetulopuheessaan kulttuurin ja erityisesti harrastajateatterin luovan turvaa ja tulevaisuuden uskoa niin harrastajiin itseensä kuin yleisöönkin.

Suomen Harrastajateatteriliiton tuottaja Mari Saarinen (vasemmalla) ja toiminnanjohtaja Sanna Saarela olivat tyytyväisiä Harrastajateatterikesän antiin.

Tapahtuman esityksistä viisi kuudesta myytin loppuun jo ennen tapahtuman alkua ja yleisöä riitti niin improkisoihin, hyväntekeväisyshuutokauppaan kuin keskustelutilaisuuksiinkin. **Sanna Saarela**, tämän vuoden raatilainen sekä harrastajateatteriliiton toiminnanjohtaja oli tästä hyvin iloinen. "Festivaalin esitysten taso oli huikea ja tunnelma harrastajateatterikesässä aivan ainutlaatuinen. Suomalainen harrastajateatteri on todellakin voimissaan!"

Tapahtuman päätöstilaisuudessa palkittiin kunniamaininnoilla ja kannustusrahalta seuraavat teatterit ja henkilöt:

Kuusan Kanavateatteri: Cthulhun kutsu -esityksestä Sani Järvinen – Kirkkaasta ja omalakisesta näyttelijän työstä, joka kannatteli läpi esityksen

Mikkelin Poikateatteri:

Meistä tuli muurareita -esityksestä

Kasper Hultkonen – Rehellisestä, avoimesta ja rohkeasta ilmaisusta, joka vangitsi katsojan. Loistavaa näyttelijän työtä.

Nestori Marttinen – Vilpittömästä ja aseista riisuvas-
ta läsnäolosta.

Katariina "Kati" Kinnunen – rakkauden katseesta, rakkaudesta teatteriin ja sen siirtämisestä eteenpäin

Jyväskylän Huoneteatteri:

Ole oma itsesi, Ernest -esityksestä

Antti Viitamäki – Nerokkaasta suomennoksesta, joka tuo tekstin tähän päivään pysyen silti uskollisena alkuteokselle.

Pekka Ahonen – Toista kannattelevasta yhteen näyttelemisestä. Yhteistyö Teemu Kalliokosken kanssa toi molempien virtuositeetin esiin.

Teemu Kalliokoski – Toista kannattelevasta yhteen näyttelemisestä. Yhteistyö Pekka Ahosen kanssa toi molempien virtuositeetin esiin.

Sirpa Saarenpää – Poikkeuksellisen upeasta puvustuksesta. Puvustus oli oma taideteoksensa, joka tuki esitystä.

Teatteri Lipstikka: Keltainen pallo -esityksestä

Ronja Toivola – Rytmissen tarkasta näyttelijän työstä ja liikekielestä. Erityinen kyky vangita yleisön katse.

Lahden Lauantainäyttämö: Jäniksen vuosi -esityksestä Eerik Kuronen – Herkästä, hurjasta, fyysisestä ja intensiivisestä pääroolista. Poikkeuksellinen läsnäolo ja kontakti.

Tuulevi Annala – Herkistä, tarkoista ja raivoisan hauskoista sivurooleista. Hän tekee pienestä suurta.

Susanne Mast – Virtuootisesta näyttelijäntyöstä. Hän ei näytellyt jänistä, hän oli jänis.

Iisalmelainen IN-teatteri palkittiin esityksestään Rouva C. tuhannen euron stipendillä yhteiskunnallisesti tärkeästä ja sielukkaasta esityksestä.

1000€ rahapalkinnon voittaja In Teatteri, yhteiskunnallisesti tärkeästä ja sielukkaasta Rouva C. -esityksestä Johanna Loimalahti – vähäeleisestä ja sielun lävistävästä tulkinnasta

Jani Riiki – ilmiömaisesta heittäytymiskyvystä. Löysi esittämiensä roolihenkilöiden syvimmän olemuksen.

Satu Hukkanen – Tyylikäs ja tärkeä esitys. Rytmin juhlaa!

Kirjoittaja Mari Saarinen

Kuvat Eija Jokilahti

Ajankohtaista

Virtuaalikalvat ke 20.9. klo 10–11

Haluamme tavata jäseniämme yhä useammin ja olla osana teidän teatterinne arkea. Virtuaalikalvat loma-keskustelemme ajankohtaisista aiheista ja mieltä askarruttavista kysymyksistä.

Koulutuksia

Näyttelijäntyö I 14 oph 28.-29.10.2023 Helsinki

klo 10–16.30 14 oppituntia, ilm. päättyy 10.10.
Hinta 125 € SHT:n henkilöjäsenet / 145 € Muut

Näyttelijäntyö II 14 oph 25.-26.11.2023 Helsinki

klo 10–16.30 14 oppituntia, ilm. päättyy 7.11.
Hinta 125 € SHT:n henkilöjäsenet / 145 € Muut

Kouluttajana toimii Teatteri-ilmaisun ohjaaja, Yhteiskuntatieteiden maisteri ja opettaja Milla Minerva Mertanen